

ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Ἀνάστασις

* * *

Πάντες οἱ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω λάμπαντες Πατέρες

Τῇ δευτέρᾳ Κυριακῇ τοῦ Ματθαίου, τὴν Μνήμην ἐορτάζομεν πάντων τῶν Ὁσίων Πατέρων, τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω λαμπάντων

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοὺς τοῦ Ἄθω Πατέρας, καὶ Ἀγγέλους ἐν σῶματι, Ὁμολογητὰς καὶ Ὁσίους, Ἱεράρχας καὶ Μάρτυρας, τιμῆσωμεν ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, ἡ τοῦ Ὁρους πληθὺς πᾶσα τῶν Μοναστῶν, κραυγάζοντες ὁμοφώνως. Δόξα τῷ στεφανώσαντι Ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγίασαντι· δόξα τῷ ἐν κινδύνῳ ἡμῶν, προστάτας δείξαντι.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τοὺς οὐρανώσαντας τὸ Ὁρος Πατέρας, καὶ ὑποδείξαντας ἐν τούτῳ τὸν βίον, Ἀγγέλων πολιτεύεσθαι, καὶ πλήθη Μοναχῶν, ἐν αὐτῷ συνάξαντας, ἀνευφημησώμεν πάντες, πρὸς αὐτοὺς κραυγάζοντες· ἀπὸ

πάσης ἀνάγκης, καὶ ἐπιρρείας ρύσασθε ἡμᾶς, πληθὺς Ὁσίων, τοῦ Ἄθω τὸ καύχημα.

Μεγαλυνάριον.

Τοὺς τοῦ Ὁρους Ἄθω Καθηγητὰς, Μοναστὰς Μιγάδας, Ἱεράρχας καὶ Ἀθλητὰς, Ὁμολογητὰς τε, Ποιμένας καὶ Ὁσίους, τῶν Μοναστῶν τὰ πλήθη, ὕμνοις τιμῆσωμεν.

Στίχοι.

Ὁρη παρῆλθε πάντα, τοῦ Ἄθω Ὁρος,
Εὐρωπαϊκῆς γῆς, τῇ ἀγιωνυμίᾳ·

Ἦνθησεν ἄνθη, ἀνθεοτρεφῆς Ἄθως,

Ὀντως νοητὰ, τούσδε θείου Πατέρας·

Χορὸν Θεοειδῆ, τῶν ἐν Ἄθω Πατέρων,

Χορὸς γεραίρει, τῶν Μοναστῶν τοῦ Ἄθω.

Πληθὺς Ἀθωνιάς, ἀμφὶ θέωκον στήκε Θεοῖο.



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἄθω. Φορητὴ Εἰκὼν (19΄ αι.), Ἱ. Ν. Πρωτάτου, Ἄθωνος.

Τῇ Β΄ Κυριακῇ Ματθαίου
ψάλλομεν τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων
(Ρωμ. β΄ 10-16· Ματθ. δ΄ 18-23)

Λόγος Ἐγκωμιαστικός,
διαλαμβάνων ἐν συντομίᾳ περὶ πάντων
τῶν Ὁσίων καὶ Ἁγίων Πατέρων
τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω λαμπάντων¹
Μέρος Α΄

Ἰουσιακὴ Πανήγυρις, πάντες οἱ δῆμοι τῶν Ὁσίων συνάχθητε. **Μ**οναστῶν καὶ Μιγάδων ἑορτὴ σήμερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἀνέτειλε. **Τ**ὰ πλήθη τῶν Μοναστῶν καὶ Μιγάδων συνεορτάσατε.

Καινὴ καὶ **κοινὴ** μνήμη πάντων τῶν τοῦ Ὁρους ἁγίων Πατέρων ἐξέλαμψε. **Καινὰ** καὶ **κοινὰ** ἄσματα πάντες κοινῶς οἱ ἐν τῷ Ὁρει Πατέρες ψάλατε.

Διὰ τί κοινά; Ὅτι κοινοὶ προστάται καὶ εὐεργέται ὄλου κοινῶς τοῦ Ἁγίωνύμου Ὁρους καὶ οἱ θεῖοι οὗτοι Πατέρες ἐφάνησαν.

Διὰ τί καινά; Ὅτι καινὴ καὶ νεοφανῆς καὶ ἡ τούτων μνήμη· εἰς μὲν τοὺς ἀνωτέρω καὶ παλαιούς χρόνους οὐδαμῶς τελουμένη, ἤδη δὲ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς καιροὺς δικαίως καὶ εὐλόγως ἑορταζομένη.

Ἐπειδὴ δὲν ἦτο δίκαιον τῶν μὲν ἐν Σινᾶ καὶ Ραϊθῶ ἀναιρεθέντων Ὁσίων Πατέρων νὰ ἑορτάζωμεν τὴν μνήμην κοινῶς, οἵτινες δὲν ἔγιναν αἵτιοι τοσοῦτων ἀγαθῶν εἰς ἡμᾶς, τῶν δὲ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει τούτῳ Ἁγίων Πατέρων, τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τε τῶν ἀπίστων Ἀράβων, καὶ ὑπὸ τῶν κακοδόξων λατινοφρόνων², νὰ παραβλέψωμεν τὴν



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἄθω. Φορητὴ Ἱ. Εἰκὼν (1896), Ἀντιπροσωπεῖο τῆς Ἱ. Μ. Κωνσταντινουπόλεως, Καρυές.

1. Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, διεσκευασμένος κατὰ τὴν φράσιν καὶ συμπληρωμένος δι' Ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν τῇ Σκίτη τῆς Ἁγίας Ἄννης διαλαμπάντων Ὁσίων Πατέρων. Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τ. Πεντηκοσταρίου, σελ. 403-416, 442-447, Ε' ἔκδ., Ἀθήναι 1993. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

2. Ἡ μνήμη τῶν ὑπὸ τῶν Λατινοφρόνων ἀναιρεθέντων ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Ὁσίων Πατέρων ἐπιτελεῖται τῶν μὲν Δώδεκα Βατοπαιδινῶν μετὰ τοῦ Ἠγουμένου αὐτῶν Εὐθυμίου τῆ δ' Ἰανουαρίου, τῶν δὲ Εἰκοσιῆς Ζωγραφεῖων τῆ κβ' Σεπτεμβρίου.

μνήμην ἀγέραστον, καὶ νὰ μὴν ἐορτάζωμεν τούτους πάντας κοινῶς, οἵτινες ἔγιναν εἰς ἡμᾶς μυρίων ἀγαθῶν πρόξενoi.

Δὲν ἦτο πρόπον, κοινῶς μὲν νὰ ἐορτάζωμεν ἐν τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς τοὺς ἄλλους Ὅσιους Πατέρας, τοὺς ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ Αἰγύπτῳ καὶ Θηβαῖδι ἀσκήσαντας, οἱ ὅποιοι δὲν ἐστάθησαν εἰς ἡμᾶς τόσον εὐεργέται, τοὺς δὲ ἐν τῷ Ὑρει τούτῳ τοῦ Ἰθω ἀσκήσαντας θεῖους Πατέρας νὰ μὴ ἐορτάζωμεν κοινῶς ὁμοῦ πάντας, οἵτινες ἐφάνησαν ἀληθῶς εἰς ὅλους ἡμᾶς, ὅσοι κατοικοῦμεν τὸ Ὑρος τοῦτο, παντοδαποὶ εὐεργέται, καὶ προστάται, καὶ ἔφοροι· ὄχι μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων· ὄχι μόνον κατὰ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σῶμα· ὄχι μόνον ζῶντες, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον.

Διότι οὗτοι οἱ τρισμακάριστοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι, τὸν πρῶτον ἄγριον τοῦτον Ἰθω εἰς θαυμαστὴν μετέβαλον ἡμερότητα. **Ο**ὔτοι τὸν ἀκατοίκητον τοῦτον τόπον κατοικήσιμον ἔδειξαν καὶ τὴν ἔρημον πόλιν ἐποίησαν, μὲ τὰς ἱεράς Λαύρας, καὶ εὐαγγῆ Μοναστήρια, καὶ Μονύδρια, καὶ Σκήτας, καὶ Κελλία, τὰ ὅποια εἰς διάφορα μέρη τοῦ Ὑρους ἔκτισαν. **Ἦ**χι δὲ μόνον ἔκτισαν, ἀλλὰ καὶ ἐπροίκισαν αὐτὰ μὲ διάφορα ὑποστατικά, καὶ μὲ πράγματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα, πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ἐνασκουμένων ἀδελφῶν. **Κ**αὶ ὄχι μόνον ἐπροίκισαν, ἀλλὰ καὶ πλήθη Μοναζόντων εἰς αὐτὰ συνήθροισαν.

Ἦθεν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐδῶ ὅπου πρότερον ἐκατοίκουν ἄλογα ζῶα καὶ θηρία καὶ δράκοντες, τώρα κατοικοῦσι πανταχοῦ ἄνθρωποι λογικοί· καὶ ὄχι μόνον ἀπλῶς λογικοί, ἀλλὰ ἄνθρωποι, οἵτινες μὲ τὸ ὑλικὸν τοῦτο σῶμα, ἀγωνίζονται νὰ μιμηθῶσι τῶν ἀσωμάτων καὶ αὐτῶν Ἀγγέλων τὴν πολιτείαν, καὶ παρομοιάζουσι μὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκείνην τῶν Ἀγγέλων, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ Πατριάρχης Ἰακῶβ καὶ εἶπε· «Παρεμβολὴ Θεοῦ αὐτῆ» (Γεν. λβ' 2)· διὰ τὴν ὁποίαν προσφυῶς εἶπε καὶ ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος· «Ὡσπερ Ἀγγέλων παρεμβολὴ Ἁγίων· οὕτω Μοναχῶν πλήθος ἐπὶ τὸ αὐτό, διὰ παντὸς ἐχόντων τὴν διάνοιαν πρὸς Θεόν».

Οὔτοι οἱ θεῖοι Πατέρες, ὡς εὖοσμα κρίνα καὶ ὡς ἄνθη τερπνά, καὶ ὡς ἀγλαόκαρπα δένδρα ἐδῶ βλαστήσαντες, ἄλλον νοητὸν παράδεισον τὸν τόπον τοῦτον ἀπέδειξαν. **Ο**ὔτοι ὡς ἄγγελοι, εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς τρώγλας, καὶ εἰς τὰς κοιλάδας, καὶ πεδιάδας, καὶ εἰς τοὺς λόφους, καὶ παραθαλασσίους τόπους τοῦ Ὑρους τούτου ἀσκήσαντες, δεῦτερον οὐρανὸν τοῦτο ἀπεκατέστησαν. **Ἦ**θεν δι' αὐτῶν, ἐδῶ ὅπου πρότερον ἠκούοντο μόναι οἱ φωναὶ τῶν ἀγρίων ζῶων, τώρα ἀκούονται καὶ λαλοῦνται πανταχοῦ ὕμνοι ἀγγελικοὶ



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἁθῶ. Φορητὴ Ἱ. Εἰκὼν (1810), Ἱ. Μ. Βατοπαιδίου, Ἁθῶνος.

καὶ οὐράνιοι, εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Ζωοποιὸν καὶ Ὑπερούσιον Τριάδα ἀναφερόμενοι.

Καὶ διὰ τὸ νὰ εἶπω μὲ συντομίαν, οὗτοι οἱ τρισόλβιοι Ὅσιοι, ὡς φιλόπαιδες Πατέρες τὰς διδασκαλίας καὶ τύπους καὶ διατάξεις αὐτῶν παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς, ὡς κληρονομίαν πατρικὴν τε καὶ ἀναφαίρετον, καὶ μὲ αὐτάς, ὠδήγησαν μὲν ἔτι ζῶντες, πλήθη Μοναχῶν εἰς τὰς εὐθείας τρίβους τῆς σωτηρίας, ὠδηγοῦσι δὲ καὶ μετὰ θάνατον, πάντας ἡμᾶς, τὰ πνευματικὰ αὐτῶν τέκνα, εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ ὡς Ποιμένες ἀληθινοὶ μεριμνῶσι δι' ἡμᾶς τὴν Ποίμνην αὐτῶν, καὶ μᾶς φυλάττουσιν ἀπὸ πᾶσαν ἀνάγκην καὶ ἐναντίαν

περίστασιν, μὲ τὰς πρὸς Θεὸν ἀενάους πρεσβείας των.

Ὁθεν ἔπρεπε κατὰ πᾶν δίκαιον, ἔπρεπε, (λέγω καὶ τρίτον) ἔπρεπε· καθὼς ὅλοι οὗτοι οἱ θεῖοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι, εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον ἠγωνίσθησαν, καὶ εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἡγίασαν, οὕτω καὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πανήγυριν νὰ πανηγυρίζωνται, καὶ μὲ τὰ αὐτὰ ἐγκώμια καὶ πνευματικὰ ἄσματα νὰ ἐγκωμιάζωνται, καὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἰκόνα νὰ ἐξιστορῶνται, ὡς ἀδελφοὶ κατὰ Πνεῦμα καὶ ὁμόσχημοι καὶ ὁμότροποι· οἱ Ἱεράρχαι καὶ Ὅσιοι· οἱ Ὁμολογηταὶ καὶ Μάρτυρες· οἱ Ἱερομάρτυρες καὶ Ὁσιομάρτυρες· οἱ μυροβλύται καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ὀνομαστοὶ καὶ Ἀνόνημοι· οἱ τε ἐν Κοινοβίοις, καὶ ἐν ἡσυχίᾳ, κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τρόπους εἰς τὸ Ὅρος τοῦτο τὴν ζωὴν τελειώσαντες, καὶ διὰ τοῦτο Ἁγιορεῖται καλούμενοι. **Ἐ**πειδὴ, κατὰ τὸν θεῖον Δαβίδ, «Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;» (Ψαλμ. ρλβ' 1).

Διὰ τοῦτο, κοινῇ ψήφῳ καὶ γνώμῃ πάντων ἡμῶν, τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὅρει εὐρισκομένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, εἰς τοὺς ὑστέρους τούτους χρόνους ἐδιωρίσθη νὰ ἐορτάζηται ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἁγιορεῖτας ἀπαραβάτως καὶ χρεωστικῶς κατ' ἐνιαυτόν, ἡ κοινὴ αὕτη πάντων τῶν Ὅρους Ἁγίων Πατέρων Πανήγυρις.

Καὶ μ' ὅλον ὅτι δὲν γνωρίζομεν διὰ ποίας ἀφορμᾶς παρωράθη ἀπὸ τοὺς πρὸ ἡμῶν, ἡμεῖς ὅμως, φιλοπάτορες υἱοὶ ὄντες, ἀναπληροῦμεν τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, καὶ τὴν κοινὴν ταύτην ἐορτὴν ἐκτελοῦμεν διὰ τρία αἴτια.

Πρῶτον, ἵνα, ὅσοι Πατέρες τοῦ Ὅρους, εἴτε ἀπὸ τοὺς ὀνομαστούς,

εἶτε ἀπὸ τοὺς ἀνωγύμους, ἔμειναν ἕως τώρα ἀνεγκωμιάστοι, διότι δὲν ἔχουσιν ἰδίαν ἀσματικὴν Ἀκολουθίαν, διὰ τῆς κοινῆς ταύτης Ἀκολουθίας καὶ ἑορτῆς καὶ αὐτοὶ τιμῶνται καὶ ἑορτάζονται.

Δεύτερον, ἵνα μὴ ὡς ἀχάριστα τέκνα φανῶμεν, μὴ τιμήσαντες κοινῶς τοὺς πνευματικοὺς ἡμῶν Πατέρας τούτους καὶ διδασκάλους καὶ εὐεργέτας καὶ ὁδηγούς, τῶν ὁποίων καὶ τὰ Μοναστήρια κατοικοῦμεν, καὶ τὰς διδασκαλίας ἐντρυφῶμεν, καὶ τὸν ἄρτον αὐτῶν τρώγομεν, καὶ ἀκολουθῶς ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν παραβάται κατὰ τοῦτο τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, οἵτινες οὕτω παραγγέλουσιν ἡμῖν εἰς τὰ Διαταγὰς τῶν· «Τὸν λαλοῦντά σοι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ δοξάσεις· μνησθήσει δὲ αὐτοῦ ἡμέρας καὶ νυκτός· τιμήσεις δὲ αὐτόν, οὐχ ὡς γεννήσεως αἴτιον, ἀλλ’ ὡς τοῦ εὖ εἶναί σοι πρόξενον γενόμενον» (βιβλ. ζ’ κεφ. ι’).

Καὶ τρίτον, ἵνα ἡ κοινὴ αὕτη τῶν Ἁγίων Πατέρων ἑορτὴ γένηται παρακίνησις πρὸς μίμησιν τῆς ἀρετῆς, καὶ τοῦ ζήλου αὐτῶν εἰς ἡμᾶς τοὺς Μοναχοὺς τοῦ νῦν καιροῦ, ὅτε ἡμελήθη μὲν καὶ ὠλιγόστευσεν ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀσκησις, ἐπερίσσευσε διὰ ἡ κακία, καὶ ἡ τῆς μοναδικῆς πολιτείας χλιαρότης καὶ ἀμέλεια.

Καὶ λοιπόν, Πατέρες καὶ Ἀδελφοί, ὅσοι σήμερον συνήχθητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, προσέξατε μὲ φιληκοῖαν καὶ εὐλάβειαν, διὰ νὰ μάθητε ἐκ τοῦ παρόντος λόγου τὰ περὶ τῶν Ὁσίων Πατέρων τούτων, καὶ ἀκολουθῶς, διὰ νὰ μιμηθῆτε διὰ τῶν ἔργων αὐτούς, ἵνα καὶ παρὰ τοῦ τῶν Ἁγίων Θεοῦ λάβητε τὸν ἄξιον μισθὸν τῆς φιληκοῖας σας καὶ μιμήσεως.

* * *

Οὗτοι οἱ ἀοίδιμοι Ὅσιοι καὶ Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, οἱ τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων υἱοί, πατρίδας καὶ γένη εἶχον, ἄλλοι μὲν ἄλλας, καὶ ἄλλοι ἄλλας· πολλῶν δὲ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ τὰς ἐπιγεῖους πατρίδας γνωρίζομεν οὐδόλως, ὅποια ἐστάθησαν.

Ὅτι δὲ ὅλοι κοινὴν εἶχον Πατρίδα τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦτο, τὸν ἱερὸν Ἄθω, καὶ ὅτι ταύτην τὴν πατρίδα ἐπροτίμησαν περισσότερο ἀπὸ τὰς ἐπιγεῖους αὐτῶν πατρίδας, τοῦτο εἶναι ὁμολογούμενον παρὰ πᾶσι καὶ ἀναντίρρητον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν εἰπόντα σοφόν, πατὴρ τοῦ καθ’ ἐνὸς εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν εὐτυχεῖ· «Πατὴρ ἐκάστω καθ’ ἣν ἂν τις εὐτυχεῖ»· μὲ



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἄθω.
Ἱ. Μ. Ἁγίου Γρηγορίου, Ἄθωνος.
Βενιαμίν Ἱερομονάχου ἐκ Γαλα-
τίστης, 1841.

κάθε δίκαιον τρόπον πρέπει νὰ ὀνομάζηται πατρὶς καὶ τῶν Ἁγίων τούτων τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Διότι εἰς τοῦτο κατοικήσαντες καὶ ζήσαντες, ἄλλος τεσσαράκοντα χρόνους, ἄλλος πενήτηκοντα χρόνους, ἄλλος ἐξήκοντα καὶ ἕτεροι περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα ἔτη, ἐκ τούτου ηὐτύχησαν ἀληθῶς τὴν πνευματικὴν καὶ ἀνωτάτην εὐτυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν, εὐαρεστήσαντες μὲν τῷ Θεῷ, πλουτισθέντες δὲ ἀπὸ τὰ ὑπερφυσικὰ καὶ οὐράνια τῆς ἀγιότητος χαρίσματα.

Διὰ τοῦτο καὶ συνηθίζεται νὰ ἐπονομάζωνται κοινῶς ἀπὸ ὅλους ὄχι ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐπιγείων αὐτῶν πατρίδων, Βυζάντιοι, ἐπὶ παραδείγματι ἢ Τραπεζοῦντιοι, ἢ Πελοποννήσιοι, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἁθωνος, καὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους· ὅπως, Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης· Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἁθῷ Πατέρες οἱ Ἁγιορεῖται· Ὅσιοι οἱ Ἀθωνῖται.

Ἡ αἰτία δὲ ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρεκινήθησαν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς οἱ Πατέρες οὗτοι καὶ Ὅσιοι νὰ ἀφήσωσι τὰς πατρίδας των καὶ νὰ ἔλθωσιν ἐδῶ εἰς τὸ Ὄρος νὰ ἡσυχάσωσιν, εἶναι ἡ ἐξῆς.

Ὅταν ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος ἐφάνη εἰς τὸν Ὅσιον Πέτρον τὸν Ἀθωνίτην, τὸν πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἡσυχαστὴν, τοῦ ἔδωκε μεγάλας καὶ χαροποιοὺς ὑποσχέσεις περὶ τοῦ Ὄρους τούτου, λέγουσα πρὸς αὐτὸν ἐπὶ λέξεως ταῦτα τὰ λόγια, καθὼς τὰ ἀναφέρει ὁ μέγας τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος, ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντι βίῳ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς γράφομεν ἐδῶ ἑλληνιστὶ διὰ τὸ ἀξιοπιστότερον.

● **«Ἔστιν ὄρος ἐπ' Εὐρώπης κάλλιστον ὁμοῦ καὶ μέγιστον, πρὸς Λιβύην τετραμμένον ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἶσω προϊόν· τοῦτο τῆς γῆς ἀπάσης ἀπολεξαμένη, τῷ μοναχικῷ πρέπον καταγώγιον προσκληρῶσαι διέγων ἔγωγε... Καὶ ἅγιον τοῦντεῦθεν κεκλήσεται· καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δὲ τὸν πρὸς τὸν κοινὸν ἀνθρώποις πολέμιον ἀγῶνα ἐπαναιρουμένων προπολεμήσω διὰ βίου παντός· καὶ πάντως ἔσομαι τούτοις ἄμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑφηγητής, τῶν μὴ πρακτέων ἐρμηνευτής, κηδεμών, ἱατρός, τροφεύς, ἢν ἄρα βούλει τροφήν τε καὶ ἰατροίαν, ὄση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει, καὶ τοῦτο συνιστᾷ τε καὶ λυσιτελεῖ· καὶ ὄση τὸ πνεῦμα διανιστᾷ τε καὶ ῥώννουσι, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ διαπεσεῖν συγχωρεῖ· συστήσω δ' ἄρα τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ μου, οἷς ἂν γένηται καλῶς καταλῦσαι τῆδε τὸν βίον τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημένων τελείαν ἐξαιτησαμένη παρ' αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν».**



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἄθω. Φορητῆ Ἱ. Εἰκὼν (1844), Ἱ. Μ. Ξηροποτάμου, Ἄθωως.

Ἦγουν, εἶναι ἐν ὄρος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὠραιότατον ἐν ταυτῷ καὶ μεγαλώτατον, κλίνον πρὸς τὸ νότιον μέρος, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πολὺ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν· τοῦτο τὸ Ὅρος τὸ ἐδιάλεξα ἐγὼ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὸ ἀφιερῶσω εἰς τὸ νὰ γένη ἀρμόδιον κατοικητήριον τῶν Μοναχῶν· καὶ ἀπὸ τῶρα καὶ ὕστερον ἔχει νὰ ὀνομασθῆ Ἅγιον· καὶ ὅσοι κατοικήσουσιν εἰς αὐτό, καὶ θελήσωσι νὰ πολεμήσωσι τὸν κοινὸν ἐχθρὸν τῶν ἀνθρώπων διάβολον, θέλω συμπολεμήσει πρώτη τοῦτον

καὶ ἐγὼ εἰς ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν· καὶ θέλω γίνει εἰς αὐτοὺς ἀκαταμάχητος βοηθός. **Θέλω** τοὺς διδάσκει ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κάμνωσι· καὶ θέλω τοὺς ἐρμηνεύει πάλιν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ κάμνωσι. **Θέλω** εἶσθαι εἰς αὐτοὺς προνοητής, ἰατρός, καὶ τροφεύς, φροντίζουσα, τόσον διὰ τὴν τροφὴν καὶ ἰατρούσαν, ἣτις δυναμώνει τὴν ψυχὴν, καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ ἐκπέσῃ ἀπὸ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν. **Καὶ** ταῦτα μὲν θέλω κάμει ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν· μετὰ θάνατον δὲ (τὸ λέγω, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν σκιρτᾶ ἔσθωθεν ἢ καρδιά μου), θέλω συστήσει εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν μου ἐκείνους, οἵτινες θεοφιλῶς καὶ ἐν μετανοίᾳ τελειώσωσι τὴν ζωὴν των εἰς τοῦτο τὸ Ὅρος, καὶ θέλω ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Υἱόν μου τελείαν τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν των.

Ταύτην λοιπὸν τὴν φήμην τῶν μεγάλων ὑποσχέσεων, τὰς ὁποίας κάμνει, ὄχι ἄλλος τις, ἀλλὰ μία Μήτηρ Θεοῦ, καὶ μία Βασίλισσα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τὸ νὰ ἔχη δηλαδὴ τὸ Ὅρος τοῦτο ὡς ἰδικόν της, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται, ὄχι μόνον ζῶντας, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον, πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ.

Τοῦτο λέγω, ἀκούσαντες καὶ οἱ θεῖοι οὗτοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι, ἀφῆκαν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πάντα, γονεῖς, συγγενεῖς, οἰκίας, ὑπάρχοντα, πλοῦτον, δόξαν καὶ ἡδονάς, καὶ ἦλθον ἀπὸ κάθε μέρος τῆς οἰκουμένης, καὶ ἐκατοίκησαν τὸν ἱερὸν τοῦτον Ἄθω, τὸν νοητὸν καὶ περικαλλέστατον τῆς Θεοτόκου Παράδεισον, θαρροῦντες ὅλως διόλου καὶ ἐλπίζοντες μετὰ Θεὸν εἰς τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τῆς Κυρίας τοῦ Ὁρους.

Αφ' οὗ δὲ ἦλθον καὶ ἐκατοίκησαν ἐδῶ, γνωρίζοντες ὅτι δύο εἶναι αἱ καθολικαὶ καὶ μεγάλαι ἐντολαί. **Π**ρώτη τὸ «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου» (Δευτερ. ζ' 5). **Κ**αὶ δευτέρα τὸ «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» (Λευϊτ. ιθ' 18), ἀπεφάσισαν καὶ αὐτοὶ νὰ φυλάξωσι ταύτας τὰς δύο ἐντολάς· καὶ διὰ μέσου τῆς φυλακῆς τῶν δύο τούτων, νὰ φυλάξωσιν ὁμοῦ καὶ ὅλας τὰς ἄλλας μερικὰς ἐντολάς τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος: «Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται» (Ματθ. κβ' 40) καὶ οὕτω νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς, τὴν δυνατὴν οὖσαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῷ παρόντι βίῳ.

Καὶ λοιπὸν ἐμιμήθησαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν, ὅστις πρῶτον ἔδειξεν, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεόν· καὶ δεύτερον, ὅτι ἀγαπᾷ καὶ τὸν πλησίον· διότι καθὼς λέγουσιν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελισταί, ὁ Ματθαῖος, ὁ Μᾶρκος, καὶ ὁ Λουκᾶς, εὐθὺς ἀφοῦ ἐβαπτίσθη, ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἐπειράσθη ἀπὸ τὸν διάβολον μὲ τοὺς τρεῖς γίγαντας τῶν παθῶν· μὲ τὴν φιληδονίαν, λέγω, τὴν φιλοδοξίαν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν· καὶ οὕτω νικήσας ὁ Κύριος τὸν διάβολον καὶ τὰ πάθη ταῦτα, τὰ ὁποῖα τὸν προσέβαλον, ἔδειξεν ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, καθ' ὃ ἄνθρωπος, ἐξ ὅλης του τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης του τῆς διανοίας, καὶ ἐξ ὅλης του τῆς ἰσχύος, καὶ ὅτι εἶναι τέλειος εἰς τὴν πρώτην ἐντολήν.

Μετὰ ταῦτα δὲ πάλιν ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν ἔρημον εἰς τὸν κόσμον, καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους νὰ φυλάττωσι τὰς θείας καὶ σωτηρίους Αὐτοῦ ἐντολάς, καὶ νὰ ὑπομένωσιν ὄχι μόνον κόπους καὶ ὕβρεις καὶ ὄνειδισμοὺς διὰ τὴν ἀγάπην τῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ πάθη καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον, καὶ ταῦτα πάντα νικήσας μὲ τόσῃ μεγαλοψυχίαν, ὥστε νὰ παρακαλῆ καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους σταυρωτάς, λέγων· «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κγ' 34), τοιοῦτοτρόπως ἔδειξεν ὅτι ἀγαπᾷ καὶ τὸν πλησίον, ὄχι μόνον ὡς τὸν ἑαυτὸν του· ἀλλὰ καὶ περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του· καὶ ὅτι εἶναι τέλειος καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἐντολήν, καθὼς περὶ τούτων πλατύτατα καὶ γλαφυρώτατα ἀναφέρει ὁ θεοφόρος Μάξιμος.

Τοιοῦτοτρόπως, λέγω, ἐμιμήθησαν τὸν Κύριον καὶ οἱ Ἅγιοι καὶ Θεοφόροι οὗτοι Πατέρες. **Κ**αὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, πρῶτον μὲν ἔδειξαν, ὅτι ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης των τῆς καρδίας· δεύτερον δέ, ὅτι ἀγαπῶσι καὶ τὸν πλησίον των ὡς τὸν ἑαυτὸν των· διότι ἡσυχάσαντες πρότερον εἰς τὰς ὁπάς, καὶ τρώγλας καὶ τὰ σπήλαια, καὶ εἰς ἄλλα διάφορα μέρη τοῦ ἱεροῦ τούτου Ὑψους, ἐπολέμησαν μὲ

σῶμα ὑλικὸν τὰς αὐλοὺς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας καὶ τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου· καὶ τούτους κατὰ κράτος θριαμβεύσαντες, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Παῦλος, ἐνίκησαν τὴν μὲν φιληδονίαν μὲ τὴν νηστείαν, μὲ τὴν ἐγκράτειαν, μὲ τὴν ἀγρυπνίαν, μὲ τὴν ἀέναον προσευχήν, μὲ τὴν ἄστεγον σκέπην, μὲ τὴν χαμαικοιτίαν καὶ ξηροκοιτίαν, μὲ τὰ συνεχῆ δάκρυα, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν τοῦ σώματος· τὴν δὲ φιλοδοξίαν ἐνίκησαν μὲ τὴν ταπεινοφροσύνην, μὲ τὴν ὑπακοήν, μὲ τὴν τελείαν ἐκκοπήν τοῦ θελήματος, μὲ τὸ συντετριμμένον φρόνημα τοῦ νοῦς καὶ μὲ τὴν πτωχείαν τοῦ πνεύματος· τὴν δὲ φιλαργυρίαν, μὲ τὴν τελείαν ἀκτημοσύνην, μὲ τὴν πτωχείαν καὶ τῶν ἀναγκαίων στέρησιν. **Οὕτω** λοιπὸν ἐκαθάρισαν τὸν ἑαυτὸν τῶν ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη, διὰ μέσου τῆς ἡσυχίας, καὶ τῆς ἐν τῇ ἡσυχίᾳ πράξεώς τε καὶ θεωρίας, ἐπειδὴ, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, «Ἡ ἡσυχία ἐστὶν ἀρχὴ καθάρσεως τῆ ψυχῆ» (ἐπιστολ. α'). **Καὶ** ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Νύσσης Γρηγόριος λέγει, ὅτι «Ἡσυχάζουσα ψυχὴ, καὶ τῶν ἔξωθεν πραγμάτων ἀπαλλαγείσα, ἀκριβέστερον τῶν οἰκείων ἀγαθῶν, ἢ κακῶν ἐπαισθάνεται». **Καὶ** τὸ μὲν σῶμα ἐκαθάρισαν ἀπὸ τὴν ἐμπάθειαν· τὴν δὲ ψυχὴν ἀπὸ τὴν ἡδυπάθειαν· τὸν δὲ νοῦν ἀπὸ τὴν προσπάθειαν, καθὼς φιλοσοφεῖ ὁ θεηγόρος Μάξιμος.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν, μὲ τὸ μέσον τῆς σωματικῆς, ψυχικῆς καὶ νοερᾶς ἀπαθείας ταύτης ἠξιώθησαν οἱ μακάριοι νὰ γίνωσιν ἔσοπτρα διαφανέστατα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὄργανα δεκτικὰ τῆς ἐκείνου ἐνεργείας, καὶ τοῦ φωτισμοῦ, καὶ τῆς χάριτος, διακρίνοντες μὲν τὰ δύσληπτα καὶ ἀπόρρητα, διορῶντες δὲ τὰ πόρρω καὶ μακρὰν γινόμενα, καὶ προορῶντες τὰ μῆπω γενόμενα.

Τί νὰ πολυλογῶ; **Οἱ** θεῖοι οὗτοι Πατέρες καὶ Ὅσιοι μένοντες ἐν τῇ ἡσυχίᾳ ἔφθασαν εἰς τὸ μέτρον τῆς ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ (Ἐφεσ. δ' 13), καὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης, ἥτις εἶναι ἡ ἀκρότης ὅλων τῶν ἀρετῶν· ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ μόνοι μόνῳ τῷ Θεῷ τοσοῦτον ἐνούμενοι, εἰς τρόπον ὥστε ἄλλο τι δὲν εὕρισκετο μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀγαπῶντων, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἀγαπωμένου Θεοῦ· καὶ μόνοι μόνον τὸν Θεόν, τοσοῦτον γινώσκοντες,



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἁθῶ. Φορητῆ Ἱ. Εἰκῶν, Ἱ. Ν. Πρωτάτου, Ἁθῶνος. Ἔργο Μακαρίου Ἱερομονάχου ἐκ Γαλαττίστης, 1849.

ὡς κατὰ χάριν θεοί, τὸν κατὰ φύσιν Θεόν· ὥστε, καθὼς ἐγίνωσκεν αὐτοὺς ὁ Θεός, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀντιστρόφως ἐγίνωσκον τὸν Θεόν, ὅπως ὑψηγορεῖ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος· «Τοιούτοις δὲ γενομένοις, ὡς οἰκείοις ἤδη προσομιλεῖ, (τολμᾷ τι νεανικὸν ὁ λόγος). Θεὸς θεοῖς ἐνούμενός τε καὶ γνωριζόμενος· καὶ τοσοῦτον ἴσως, ὅσον ἤδη γινώσκει τοὺς γινωσκομένους» (Λόγος εἰς τὸ Πάσχα καὶ εἰς τὰ Γενέθλια).

* * *

Ἄφ' οὗ δὲ τοιουτοτρόπως ἐφάνησαν τέλειοι φύλακες τῆς πρώτης ἐντολῆς, ἧτοι τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης, τότε ἠθέλησαν νὰ φυλάξωσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νὰ ἀποδείξουν ὅτι φυλάττουσι καὶ τὴν δευτέραν ἐντολὴν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. **Καὶ** δὴ, ἀφήσαντες τὴν ἡσυχίαν, ἐκινήθησαν ἄλλος μὲν ἀπὸ ἐν θεϊκὸν καὶ οὐράνιον σημεῖον ὅπερ εἶδεν ἄλλος δὲ ἀπὸ ἄλλο· καὶ ὅλοι ὁμοῦ ἐθερμάνθησαν, ἀπὸ μίαν θείαν ἔμπνευσιν καὶ ἀπὸ ἓνα θεοφιλῆ σκοπὸν τῆς τῶν ἀδελφῶν ἀγάπης, εἰς τὸ νὰ κτίσωσι Λαύρας, ἱερὰ Μοναστήρια, Μονύδρια, Σκήτας καὶ Κελλίας εἰς τε τὰ βόρεια καὶ νότια μέρη τοῦ Ὄρους καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη αὐτοῦ, πρὸς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν ἐκείνων, ὅσοι φεύγουσι τὰς τοῦ κόσμου μερίμνας, ἔρχονται δὲ ἐδῶ διὰ νὰ ζήσωσι μοναχικὴν ζωὴν.

Ὅμοίως ἐκινήθησαν καὶ εἰς τὸ νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐν τοῖς Μοναστηρίοις Ναοὺς θαυμαστούς, Ναοὺς παμμεγέθεις καὶ ὠραιότατους ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναχράντου Αὐτοῦ Μητρὸς καὶ τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ διὰ νὰ δοξολογῆται ἀκαταπαύστως ἐν αὐτοῖς ὁ τῶν ὄλων Θεός· νομίζω δέ, ὅτι μελετῶντες νὰ κτίσωσιν αὐτά, ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς τρισμακαρίστους τούτους Πατέρας τὸ δαβιτικὸν ἔκεινο: «Οὐ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου, ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκὴνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ» (Ψαλμ. ρλβ' 4, 5).

Ἄφ' οὗ δὲ ταῦτα πάντα τὰ εὐαγγῆ καὶ ἱερὰ καταγῶγια οὕτω, καθὼς αὐτὰ βλέπομεν ἕως τῆς σήμερον, ἐκ θεμελίων ὠκοδόμησαν, μὲ μυρίους ἰδρώτας, κόπους καὶ πειρασμούς, μὲ ἀδρότατα καὶ βασιλικά ἔξοδα, μὲ πολλὰς ὁδοιπορίας καὶ ποντοπορίας, μὲ πολλοὺς κινδύνους καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς καὶ μὲ παράτασιν καιρῶν καὶ χρόνων πολλῶν, ἀκολούθως ἐφρόντισαν οἱ φιλαδελφότατοι νὰ προικίσωσιν αὐτὰ καὶ μὲ ἱερὰ κειμήλια, μὲ θησαυροὺς τιμίων Ξύλων καὶ ἁγίων Λειψάνων, μὲ ὑποστατικὰ καὶ μετόχια πλούσια, καὶ μὲ ἄλλα κτήματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα, ἵνα δι' αὐτῶν ἐξασφαλίσωσι τόσον τὰ διὰ τὴν ζωοτροφίαν καὶ αὐτάρκειαν τῶν εἰς αὐτὰ ἐνασκουμένων ἀδελφῶν ἀπαιτούμενα,



Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων τοῦ Ἁθῶ.
Φορητὴ Ἱ. Εἰκὼν, Ἱ. Ν. Πρωτάτου,
Ἁθῶνος. Ἔργο Μακαρίου Ἱερο-
μονάχου ἐκ Γαλατίστης, 1859.

ὅσον καὶ τὰ τοιαῦτα διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν πτωχῶν, τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ξένων τῶν εἰς αὐτὰ προσερχομένων.

Παραδόντες δὲ εἰς αὐτὰ καὶ νόμους καὶ κανόνας καὶ διατάξεις, πῶς πρέπει νὰ ζῶσι καὶ νὰ πολιτεύωνται οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντες Μοναχοί, τόσον ἐν τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίαις καὶ διακονίαις τῶν Μοναστηρίων, ὅσον καὶ ἐν τὰς ἱερὰς ἀκολουθίαις τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς αὐταὶ αἱ διατάξεις σφῶνται γεγραμμέναι εἰς τε τὰ τυπικὰ τῶν αὐτῶν Μοναστηρίων καὶ εἰς τὰς διαθήκας τῶν αὐτῶν Ἁγίων Πατέρων. Μὲ τοιοῦτον τρόπον συνέστησαν καὶ συνεκρότησαν τὰ Μοναστήρια αὐτὰ καὶ τὰς Σκήτας καὶ τὰ Κελλία, διὰ νὰ εἶναι σχολεῖα

πάσης ἀρετῆς, διὰ νὰ μένωσι τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ φυλακτήρια, πόνων ἀσκητικῶν φροντιστήρια, ἀγγελικῆς πολιτείας ἐργαστήρια, τῶν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Σινᾶ καὶ Θηβαΐδι παλαιῶν καὶ ἁγίων Κοινοβίων μιμητήρια, τῶν ξένων καταγῶγια, τῶν πτωχῶν καταφύγια, καὶ ὄλων τῶν χειμαζομένων ἀπὸ τὴν ζάλην καὶ τρικυμίαν τοῦ κόσμου λιμένες σωτηριῶδεις καὶ ἀκύμαντοι.

Οὕτω διὰ μέσου τῶν ἱερῶν τούτων Μοναστηρίων καὶ θείων σεμνείων, ὡς διὰ δικτύων τινῶν ἢ διὰ δραστηκωτάτου μαγνητισμοῦ, ἀνέσυραν καὶ ἐσαγήνευσαν οἱ Ὅσοιοι οὗτοι ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ματαιότητα τοῦ κοσμικοῦ βίου ὄχι μόνον ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ μυριάδας ὀλοκλήρους Πατριάρχων, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Βασιλέων, Συγκλητικῶν, Ἡγουμένων, Ἀρχόντων, καὶ παντὸς ἄλλου βαθμοῦ καὶ τάξεως ἀνθρώπων.

Ἀλλὰ καὶ ἀκόμη καὶ πάντοτε τοὺς ἐλκύουσιν εἰς τὸ τάγμα καὶ εἰς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν τῶν Μοναχῶν, τοὺς ὁποίους ἅπαντας προσέφεραν καὶ προσφέρουσι καὶ θέλουσι προσφέρει σεσωσμένους εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, ὡς τόσας θυσίας εὐαρέστους, ζώσας καὶ λογικάς, καὶ ὡς τόσα ὀψώνια καθαρὰ καὶ γλυκύτατα, ὥστε ὁ πρῶν ἔρημος οὗτος Ἁθῶς ἔγινεν ὡς πολυάριθμος πόλις ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν εἰς αὐτὸν εὐρισκομένων Μοναχῶν. **Κ**αὶ τὸ Πηλούσιον ὄρος, καὶ τὸ Γαλήσιον, καὶ ὁ Λάτρος, καὶ αὐτὸ τὸ Σίναιον ὄρος, μικρὰ καὶ ποταπὰ φαίνονται κατὰ τὴν ποσότητα τῶν Μοναχῶν, συγκρινόμενα πρὸς τὸ Ἅγιον τοῦτο Ὅρος.

Καὶ διὰ νὰ εἶπω μὲ συντομίαν, οὕτω διὰ μέσου τῶν ἱερῶν τούτων Μοναστηρίων καὶ θείων καταγωγῶν ἐφάνησαν οἱ θεοφόροι οὗτοι Πα-

τέρες ὅτι εἶναι ἀκριβεῖς καὶ τέλειοι φύλακες καὶ τῆς δευτέρας ἐντολῆς καὶ ἠγάπησαν τὸν πλησίον, ὄχι μόνον ὡς ἑαυτούς, καθὼς ἐπρόσταζεν ὁ παλαιὸς Νόμος (Λευϊτ. ιθ' 18), ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τὸν ἑαυτὸν των, καθὼς προστάζει ἡ Νέα Διαθήκη. Διὰ τοῦτο καὶ καινὴν καὶ νέαν ἐντολὴν ὠνόμασεν ὁ Κύριος, τὴν ἐντολὴν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης λέγων· «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» (Ἰωάν. γ' 34). **Καὶ** δὲν στέκει ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ προσθέτει· «Καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς (δηλαδὴ ὑπὲρ τὸν ἑαυτὸν μου, ἐφ' ὅσον ἐθυσίασα ἑμαυτὸν δι' ἡμᾶς), ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» (Ἰωάν. γ' 34).

(ἔπεται τὸ Μέρος Β')